

**Нам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXIV. Ч. 196. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 9-го ВЕРЕСНЯ 1977. ЦЕНТИВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, SEPTEMBER 9, 1977. No. 196. VOL. LXXXIV.

У ВАШІНГТОНІ ПІДПИСАНО НОВІ ДОМОВЛЕННЯ ЩОДО ПАНАМСЬКОГО КАНАЛУ

Вашінгтон. — Президент Джиммі Картер і панамський президент Омар Торріхос Геррера, у присутності представників 26-ох інших держав Західної Півкулі та багатьох політичних і громадських діячів ЗСА, між ними колишнього президента Джералда Форда та дружини покійного президента Ліндона Джонсона, в середу, 7-го вересня, підписали два нові договори щодо Панамського каналу, згідно з якими Панама до 2000-го року перебере контроль над тим каналом, але навіть після того рішення ЗСА відіграватимуть важливу роль в його обороні. Якщо Сенат ЗСА ратифікує ці договори, а населення Панами погодиться на них шляхом референдуму, то вони унеможливлять дотеперішній договір, підписаний ще в 1903-му році, який давав Америці майже повну контроль над управлінням каналу і над полюсом на обох його берегах.

Церемонія підписання нових договорів відбулася у великій залі будинку Пан-Американського Союзу в ній взяли участь не тільки представники всіх країн, які належать до Організації Американських Держав (ОАД), крім Куби, але також таких країн, як Канада, Багамські острови і Гвіана (колишня Гвіана), які лежать у Західній Півкулі, але не належать до ОАС. Канаду представляв прем'єр П'єр Елліот Трудо.

Значучи, що присутність представників майже всіх держав Західної Півкулі підкреслює важливість нових домовлень щодо Панамського каналу, президент Картер заявив, що нові договори є доказом, що ЗСА переконані, що "справедливість, а не сила повинна бути підставою наших зв'язків з країнами світу". Договір з 1903-го року перетворився у перепону для кращих відносин між ЗСА і Латинською Америкою, а нові домовлення повинні запевнити "мирну, сприятливу і безпечну майбутність" зв'язкам між країнами Західної Півкулі, як теж самому каналу — сказав Президент. Вказуючи на факт, що переговори щодо нового домовлення відносин Панамського каналу розпочалися 14 років тому, президент Картер сказав: "Цей договір є символом нашої взаємної пошани і співпраці. Він відкриває нову сторінку в наших відносинах, він засвідчує зрілість і розсудливість і моральність наших народів".

Здаючи собі справу з фактом, що в Сенаті існує досить поважна опозиція проти нового договору щодо каналу, президент Картер підкреслює, що три його попередники старалися дійти до нового порозуміння з Панамою та що її старання мали підтримку обох головних американських

Президент Джиммі Картер і панамський президент Омар Торріхос Геррера підписують нові домовлення щодо Панамського каналу. Між ними сидить Александер Орфіла, генеральний секретар Організації Американських Держав (ОАД).

політичних партій. Він представив присутнім на церемонії колишнього президента Форда, п-і Леді Бирд Джонсон, вдову по президентові Ліндону Джонсону, та колишніх державних секретарів Вільяма П. Роджерса і Генрі Кіссінджера, щоб в такий спосіб підкреслити довготривалість і двопартійність старань щодо нового договору в справі каналу.

Панамський президент Торріхос висловив переконання, що майбутні відносини між ЗСА і Панамою покращаться з уваги на нові домовлення, але додав, що тільки "справедлива інтерпретація" домовлень Вашингтоном запевнить, що ЗСА братимуть участь в обороні каналу, але не старатимуться наклати свої волю його країні. Торріхос закликав американських сенаторів і населення Панами ратифікувати нові домовлення, бо вони вийдуть на користь всіх

держав Західної Півкулі та цілого світу. Президенти Картер і Торріхос фактично підписали два договори і один додаток до договору. Перший договір заповняє, що Панама до 2000-го року віддасть контроль над каналом, а другий зазначає, що канал має бути "незалежним" і що ЗСА можуть "відіграти важливу роль", якщо б цей незалежний був загрожений. Додаток до другого договору ще раз підкреслює, що канал мусить залишитися "незалежним", тобто всі країни світу повинні мати право користуватися ним, як теж наголошує важливість каналу для держав Західної Півкулі.

Протягом цього тижня, президент Картер планує відбутися приватні розмови з президентами, прем'єрами і міністрами закордонних справ всіх держав Західної Півкулі, які прибули до Вашингтону на цю церемонію підписання договору,

політичних партій. Він представив присутнім на церемонії колишнього президента Форда, п-і Леді Бирд Джонсон, вдову по президентові Ліндону Джонсону, та колишніх державних секретарів Вільяма П. Роджерса і Генрі Кіссінджера, щоб в такий спосіб підкреслити довготривалість і двопартійність старань щодо нового договору в справі каналу.

Панамський президент Торріхос висловив переконання, що майбутні відносини між ЗСА і Панамою покращаться з уваги на нові домовлення, але додав, що тільки "справедлива інтерпретація" домовлень Вашингтоном запевнить, що ЗСА братимуть участь в обороні каналу, але не старатимуться наклати свої волю його країні. Торріхос закликав американських сенаторів і населення Панами ратифікувати нові домовлення, бо вони вийдуть на користь всіх

держав Західної Півкулі та цілого світу. Президенти Картер і Торріхос фактично підписали два договори і один додаток до договору. Перший договір заповняє, що Панама до 2000-го року віддасть контроль над каналом, а другий зазначає, що канал має бути "незалежним" і що ЗСА можуть "відіграти важливу роль", якщо б цей незалежний був загрожений. Додаток до другого договору ще раз підкреслює, що канал мусить залишитися "незалежним", тобто всі країни світу повинні мати право користуватися ним, як теж наголошує важливість каналу для держав Західної Півкулі.

Протягом цього тижня, президент Картер планує відбутися приватні розмови з президентами, прем'єрами і міністрами закордонних справ всіх держав Західної Півкулі, які прибули до Вашингтону на цю церемонію підписання договору,

Джералд Форд спростовує твердження Пекіну щодо Тайваню

Вашінгтон. — Колишній президент Джералд Форд зайняв становище до твердження китайського верховоду Тенг Гсіао-пінга який у розмові з представниками пресового агентства "Асоційтед Пресс" твердив, що Білий Дім за часів урядування президента Форда обіцяв зрівняти дипломатичні зв'язки з Тайванем і нав'язати такі зв'язки з комуністичною Китайською Народною Республікою. Форд заявив на пресовій конференції в Денвері, Колорадо, що він, розмовляючи з китайцями в 1975 році, натякнув тільки, що однією з можливостей є зрівняння зв'язків з Тайванем, щоб приспівити нормалізацію відносин з комуністичним Китаєм. Тенг натомість твердив в інтерв'ю, що Форд "обіцяв" швидко зрівняти з Тайванем і встановити дипломатичні зв'язки з Пекіном на вірш японської формули.

Форд заявив, що твердження Тенга не є докладними і ці речі можна було перевіршити, бо в Державному департаменті зберігаються документи і записи. Запитаний у цій справі речник Державного департаменту відмовився давати будь-які висновки. Згідно з японською формулою, на яку часто покликаються китайці, американці повинні злізти з квітувати свою амбасаду на Тайвані і перенести її до Пекіну. В поясненні пекінських лідерів не згадується,

однак, що японська неофіційна інформаційна служба ще й досі існує на Тайвані. Вашингтон, однак, хотів би одержати запевнення від уряду червоного Китаю, що після зв'язання дипломатичних зносин уряду ЗСА з Тайванем і відкриття американської амбасад в Пекіні, острів не буде окупований силою комуністичного війська. Форд також стоїть на становищі, що ЗСА і Китай повинні спільно шукати мирної розв'язки тайванського питання, і воно не повинно бути причиною протягання у китайсько-американських переговорах про нав'язання дипломатичних зносин. Форд, розмовляючи з кореспондентом, не бажав входити в подробиці розмови Тенга з представниками "Асоційтед Пресс", але заявив китайського верховоду, який у невизначеній формі розкрив деякі таємніші переговори державного секретаря Сайруса Венса в Пекіні, заспокоїв не тільки колишнього президента Форда, але також багатьох інших чоловіків репрезентантів американського уряду. Особливо негативно було сприйнято у Вашингтоні твердження Тенг Гсіао-пінга про те, що місія Венса була повним фіаском. Речники Державного департаменту поки що відмовляються від коментарів щодо цієї справи, але заявляють, що, згідно з ранішою оцінкою обох сторін, розмови в Пекіні були корисними.

ПОНАД 300 ПСИХІАТРІВ СВІТУ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ УКРАЇНЦІВ З СОВЕТСЬКИХ ПСИХТЮРЕМ

ВОЛЯ НЕ МАЄ ЦІНИ!

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНСОЮЗУ

Воля не має ціни! Вона не має ціни для наших предків і вона не має ціни для наших братів і сестер в поневоленій, але нескореній Україні сьогодні! Вони доказують це своїм життям, своєю боротьбою і своїми терпіннями.

Велика Українська Маніфестація в обороні прав України, яку організує Український Конгресовий Комітет Америки та його Відділи стейтів Східного Побережжя в неділю, 18-го вересня, в Нью-Йорку, має на меті пригадати це світові та підтримати президента Джиммі Картера і його Уряд в обороні безпощадно топтаних совєтськими окупантами і їх вислужниками прав української людини на її прагматичній землі.

Закликаємо членів УНСоюзу східних і середніх стейтів своєю масовою участю в цій Маніфестації виявити нашу солідарність з нашими Братами і Сестрами в Україні, як і всім людям в світі, для яких воля не має ціни та які в боротьбі за цю волю чи в її обороні готові принести кожну жертву!

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Джерзі Сіті, вересень 1977.

ПРОФ. Я. СЛАВУТИЧ МАВ „ПОЄДИНОК” З ПРЕДСТАВНИКОМ УКРАЇНСЬКОЇ РСР НА КОНФЕРЕНЦІЇ ОН В ГРЕЦІЇ

(Н. Н. телефоном). — Президент Канадського Товариства для Вивчення Назов, д-р Я. Славутич, професор слов'янських мов Альбертського університету, був у складі делегації на конференції Об'єднаних Націй у справі унормування географічних назв світу. Конференція відбулася від 16-го серпня до 7-го вересня 1977 р. в Афінах у Греції, де було обговорено багато питань з в. стандартизації. Представник Совєтського Союзу (до речі, робить враження академічної, інтелектуальної людини) неодноразово підкреслював, що міжнародне унормування (т. зв. стандартизація) в написанні назв має відбуватися на основі національного (місцевого) написання й вимови. На засіданні окремих комітетів д-р Славутич гаряче підтримував, що пропозицію, чи пак рекомендацію, чим здобув навіть прихильність „східного блоку”.

Під час одного обговорення вимови й написання географічних назв світу представник Німецької Демократичної Республіки (інакше — Східна Німеччина) похвалив уряд Совєтського Союзу за те, що в його публікаціях, довідниках і словниках відзеркалена національна вимова міжнародних назв. Він навіть такий приклад: Срі Ланка в англійській мові і Шрі Ланка в російській. Отже, східні німці вчать з російських публікацій, як правильно вимовляти географічні назви світу. Використовуючи рідкісну нагоду з приводу порушеного питання, слово взяв д-р Славутич і сказав, між іншим, англійською мовою так:

„У випадку Срі Ланки чи Шрі Ланки, може, це й правильно, як подав шановний делегат Нім. Дем. Республіки (Закінчення на стр. 4-ій)

Москва. — Ройтер інформує, що біля 300 совєтських поліцистів і агентів КГБ силою розганяли на протязі шістьох годин релігійну демонстрацію баптистів в містечкові Брянськ, побивши при тому 150 осіб. Велика група баптистів протестувала активно проти закриття молитовного дому місцевими властями. Конфлікт між поліцією і вірними розпочався в неділю, 28-го серпня п. р., коли місцеві власті рішили замкнути молитовницю, яка була недавно збудована коштом 66.000 доларів. Тому, що в домі молитви знаходилися люди, які не бажали добровільно поки-

Д-р Яр Славутич

народних назв. Він навіть такий приклад: Срі Ланка в англійській мові і Шрі Ланка в російській. Отже, східні німці вчать з російських публікацій, як правильно вимовляти географічні назви світу. Використовуючи рідкісну нагоду з приводу порушеного питання, слово взяв д-р Славутич і сказав, між іншим, англійською мовою так:

„У випадку Срі Ланки чи Шрі Ланки, може, це й правильно, як подав шановний делегат Нім. Дем. Республіки (Закінчення на стр. 4-ій)

СОВЕТСЬКА ПОЛІЦІЯ І АГЕНТИ КГБ ПОБИЛИ 150 БАПТИСТІВ, РОЗГАНЯЮЧИ РЕЛІГІЙНУ ДЕМОНСТРАЦІЮ

Москва. — Ройтер інформує, що біля 300 совєтських поліцистів і агентів КГБ силою розганяли на протязі шістьох годин релігійну демонстрацію баптистів в містечкові Брянськ, побивши при тому 150 осіб. Велика група баптистів протестувала активно проти закриття молитовного дому місцевими властями. Конфлікт між поліцією і вірними розпочався в неділю, 28-го серпня п. р., коли місцеві власті рішили замкнути молитовницю, яка була недавно збудована коштом 66.000 доларів. Тому, що в домі молитви знаходилися люди, які не бажали добровільно поки-

дати приміщення, поліція почала усувати їх силою. Багатьох вірних, понад 60 осіб, агенти КГБ замкнули в середині молитовниці, де вони провели два дні без харчів і води. Вірники ліпили до більшої демонстрації і поліція вирішила „викурити” силою присутніх з молитовниці при допомозі газу і пожежних машин. На допомогу прийшла майже вся баптистська громада і тоді розпочався бій, у якому постраждали 150 вірних. Про події в Брянську розказали західним кореспондентам члени московського Комітету оборони релігійних прав в СССР.

Гонолюлю, Гаваї (УІС „Смолоскип”). — 304 психіатри світу, учасники VI-го Світового Конгресу Психіатрів, який закінчився тут в суботу, 3-го вересня 1977 року, підписали українську петицію Комітету Гельсінкських Гарантій для України, домагаючись звільнення українського лікаря д-ра М. Плахотнюка, Й. Терелі, А. Луїноса, В. Рубана, З. Красівського, українсько-жидівського психіатра д-ра С. Глузмана та всіх осіб, які перебувають в психіатричних тюрмах СССР за свої політичні, релігійні чи національні переконання.

Не зважаючи на строгу заборону організаторів цього Конгресу збирати підписи під будь-якими петиціями в приміщеннях психіатричного Конгресу, представники Комітету Гельсінкських Гарантій для України (Петро Федінський, Андрій Грушківський, Аркадій Зінкевич) та „Смолоскип-у” (д-р Тарас Закидальський і Оксана Ішук) збирали ці підписи на вулицях Гонолулю і при входах до готелів, що надзвичайно утруднювало таку працю.

Перед закінченням Конгресу представники української делегації д-р Тарас Закидальський і Петро Федінський мали зустріч з президентом Світової Психіатричної Асоціації д-ром Говардом Ромом, поінформували його про українців у совєтських психіатричних тюрмах, передали петиції і обговорили можливість перереглянення стану ув'язнених спеціальною комісією Конгресом. Д-р Г. Ром обіцяв, що всю документальну і петиційну перекладу цій новій Комісії.

Згодом копію тої самої петиції з усіми підписами д-р Т. Закидальський передав заступникові міністра здоров'я СССР д-рові Дмитрові Венедіктову, який прийняв їх без жадних коментарів.

Разом з петиціями передано д-рові Г. Ромові і д-рові Д. Венедіктову також пояснювальні супровідні листи.

Проф. Яр. Рудницький одержав „Орден Вічного Вогню в золоті” з нагоди закінчення праці в Вінніпезі

Вінніпег (С. Д.). — Дня 31-го серпня п. р., після 28-річного перебування в столиці українців Канади, проф. Яр. Рудницький закінчив свої зайняття й об'їзди в Манітобському університеті й поробив заходи в справі переселення з родиною на схід Канади — до Монреалю (5790 Рембрандт еве, Кот Ст. Люк). Там він продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Монхену, президент Т-ва Рідної Мови й редактор його органу „Слово на сторожі” й ін. Крім цього, він співпрацював з Оттавським університетом, Національним Бібліотекою й Архівом та іншими установами, включно з головним університетом „Людських Прав” канадської Федерації Громадянства в Оттаві. Тут продовжував працю, як голова Делегатури Українського Вільного Університету (УВУ) з Мон

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1978.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право втручання в матеріали, що надіслані авторами, незалежно від того, чи надіслані вони за адресою редакції чи за адресою автора. Редакція не відповідає за зміст надісланих матеріалів. Редакція не відповідає за зміст надісланих матеріалів. Редакція не відповідає за зміст надісланих матеріалів.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ м.с. за кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Глум над свободою слова

Саме тепер у Москві проходить Міжнародна виставка книжок, у якій бере участь 1,500 видавництва із 63-ох держав, між ними 900 видавництв із країн Заходу. На виставці — між іншим, перший такого роду в Союзі книжковий Союз, — показані книжки багатьох видавництв ЗСА.

Однак, ще перед відкриттям цієї виставки кілька чільних американських видавництв заявили, що не братимуть участі у ній, бо совєтські організатори виставки застерігли собі право переводити цензуру та вирішувати, які книжки можуть бути виставлені, а які ні, як також застерігли собі право цензурувати каталоги закордонних видавництв, щоб усунути ті, що містять інформацію про "недозволені" у Союзі твори. Відмовляючись брати участь у тій Міжнародній виставці книжок у Москві, речники тих американських видавництв зазначали, що ніколи не дозволять і не дозволять на цензуру своїм власним урядом, а тим більше не погодяться на цензуру будь-якою іншою владою.

Проте, коло 40 видавництв з різних міст Америки таки бере участь у цій виставці, наперед погодившись не виставляти таких "заборонених" Московською книжкою, як твори "видворених" Московською авторів, хоча ті американські видавництва публікували і далі публікують їх великими тиражами тут, у ЗСА.

Однак, не допоміг тим американським фірмам факт, що вони погодилися на таку цензуру совєтськими властями, бо вже в перший день виставки совєтські чиновники "поширили" цю цензуру на інші твори, усуваючи додаткових дев'ять книжок американських і британських видавництв, між ними книжку "Українці в Америці", що її написав головний радник УНСоюзу д-р Мирон Куропас, колишній спеціальний асистент президента Джералда Форда для етнічних справ, як теж усунули чотири каталоги тих видавництв.

Цей вчинок совєтських властей підтверджує зайвий раз, що у Совєтському Союзі нема жадної свободи слова, хоча совєтська конституція її гарантує, а кремлівські ватажки підписали ряд міжнародних договорів, які заповідають цю свободу. Комуністичний режим як воно боїться правди і вільного слова і тому в Совєтському Союзі виходять тільки ті твори, які здобули апробацію диктаторської компартії, як рівнож совєтські верховодили всілякими засобами стараються ізолювати населення СРСР від "небезпечних" книжок і преси з країн Заходу, заглушують передачі закордонних радіостанцій тощо, не зважаючи на те, що Леонід Брежнєв підписав Гельсінкське домовлення, яке містить постанову про "вільний обмін ідеями та інформацією".

Американські та британські видавництва, які беруть участь у Міжнародній виставці в Москві, тепер протестують перед совєтськими властями проти усунення додаткових видань з їхніх стендів. Ці видавництва повинні були знати, що диктаторський совєтський режим, який забороняє до в'язання, концентраційних таборів і закладів для умов хворих авторів "самвидавних" творів — які власне і мусять вдатися до "самвидаву" з уваги на тотальну контролю компартії над всіма офіційними видавничими засобами — зробити все можливе, щоб ізолювати громадян Совєтського Союзу від "небезпечних" книжок з країн вільного світу.

Як інакше представлялася б справа, якщо б Міжнародна виставка книжок проходила не у Москві, а у Вашингтоні! Всі видавництва світу, включно із совєтськими, могли б виставляти будь-які з своїх видань і уряд ЗСА не посмів би встановлювати жадних обмежень, а тим більше усувати якісь книжки, бо першими, які гостро протестували б проти того, були б американські законодавці, члени виконавчої частини уряду, вільна американська преса і американський загаль, бо в ЗСА свобода слова і друку — це дійсність, а не брехлива пропаганда, як це є в Совєтському Союзі.

Між Капітолом і Білим Домом

ТЕРОР ІЗ НАКАЗУ АЛЛАХА

Кілька тижнів тому великі заголовки столичних газет оголосили: "Дванадцять Ганафі визнано винними у скопленні, а трох у вбивстві". Вбивства, скоплення людей, забирання закладників, це нічого особливого в нашому особливому часі, і нічого особливого в столиці Америки. Але цей вирок присяжних суддів був епілогом зовсім особливих подій, яка тримала столицю і уряд країни у нервовому напінні протягом кількох днів в березні цього року. Ще остаточної фінанс прийде у вересні, коли суддя проголосить, які карі присудити кожному. Але присуд не матиме більшого, крім може емоційного, значення і в нічому не зменшить основ цієї тривоги, яку переживав Вашингтон у ті дні березня.

Бритійський прем'єр Каллаган був в дорозі до Вашингтону з офіційними і важливими відвідиними. Білий Дім, червоною килим на летищі Даллеса і гарматах зі спірними набоями для почесного салюту були готові. І нагло — тривога у столиці і спроба відкинути відвідини. Але Прем'єр-рив "Конкорд" був уже в дорозі, десь над Атлантикою, і завернути його вже не було можливо. Каллаган прилетів і його прийняли згідно з дипломатичним протоколом, тільки — на прохання столичних органів безпеки — просили його вибачити, що не привітають його, як повинні були гарматним салютом, бо люди, які були причетні до "біжучої проблеми", могли б це зрозуміти ці стріли. Прем'єр, у країні якого подібних проблем чимало, діпломатично зрозумів гарматну мовчанку. А "біжуча проблема" в столиці була того дня така, що гарматні стріли могли б справді викликати паніку, або довести до кривавої розправи. "Відповідальні чинники" боялися, що те, що почала мала група 12-ти фанатиків, могло розгорнутися у свого роду "святу війну", необхідну в наслідках. Бо актори події, нападники з рушницями і кривими шаблями — хоча не правдиві араби, то ортодоксальні чорношкіри мусульмани, фанатичні послідовники Аллаха, що начебто керував її діями. А перші, життя яких було загрожене, були жиди — понад сотня їх — члени й урядники відомої організації Бнай Брит. То, очевидно, преса вчинила неабиякий крик, інколи не вільний від гістерії і не можна дивуватись, що затривожились у Конгресі, в Білому Домі і навіть у Департаменті Стейтс. В урядових будинках змінилися контр роль вхідних і пильніше переглядали течки й торби.

У Капітолію збільшено численість з'їзничного числа 250 до 450. Це були справді тривожні дні в столиці 9-го до 11-го березня 1977. Починаючи від 11-ої години перед полуднем того 9-го дня березня, невелика група, так званих, чорних "Ганафі Мусульманів", озброєних рушницями, револьверами і турецького типу кривими шаблями, зайняла великий будинок головної квартири Бнай Брит у середмісті Вашингтону, потім Ісламський Центр на вулиці амбасад, Масасуєтс свеню і Муніципальний будинок — поверх міської Ради. Усюди взяли закладників. В Ісламському Центрі, що складається з претгарного стилевого мечету і таких же стилевих будинків, була невелика група мусульман і туристів чи гостей: їх усіх трактували "ласкаво". В Муніципальному Будинку поведінка нападників була також нагадала без насилья, хоча була стрілянина по коридорах і згинув один репортер, а один урядник був важко поранений. Очевидно було, що головне насильство було спрямоване на поверх сотної жидівських закладників у Бнай Брит. Там нападники приготували місце езекуції: там, як заповідали, мали б голови злітати з плечей (старомодні шаблі були готові), якщо не будуть сповнені догадки. І повторили постанову, що будуть "боротися до смерті", що побиравуть усіх і самі загинуть, але це буде тільки "початок" акції в шілій країні. Щоб зрозуміти бодай одне догадки, треба сягнути взад у часи. Між численними, а може й безчисленними релігійними сектами в Америці є й "Чорні Мусульмани" — боксер Мугамед Алі, один з їх промісентів і "Ганафі Мусульмани", дуже ортодоксальні і фанатичні вороги попередніх. Криваві ірі розправи були вже голосні, напр. вбивство Малкома Екс. Невідомо, скільки їх усіх по країні, але відомо, що це небезпечні фанатики. У Вашингтоні "Ганафі" мають свою велику групу і головну квартиру в домі в стилі Тудор при елегантній 16-й вул. Отже чотири роки тому група "Чорних Мусульманів" напала на дім провідника Вашингтонських "Ганафі" Гамааса Абдуля Хааліса і нахолодно вимордувала сім членів його родини, в тому й дітей. Убивши зловили і засудили на довгі роки тюрми. Але не на смерть. Це й стало основним мотивом теперішньої терористичної акції Ганафі і головним догадкам в заміну за життя закладників: віддати родині Абдуля Хааліса убитих членів його родини для покарання згідно з Кораном. Заявила репортерам жінка Хааліса: "Ми поступали згідно зі законами цієї країни: ми співпрацювали над тим, щоб злочинці поставити під суд. Але нам не

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Меч Арєя або Казання про князя Богдана Гатилу званого Аттілою. Роман, написаний у Києві Іваном Біликом літа 1970, надрукований в Києві 1972 року, передрукований в Саскатуні, Саск., в Канаді 1976 року, ст. XIII—437.

Сам роман надрукований на сторінках від 7-ої до 402-ої, "Передмова" Юрка Фотія від 1-ої до XIII-ої, а "Аксіомі недоведених традицій" автора від 403-ої до 437. Треба подати і повніший заголовок цього єдиного в нашій літературі твору, бо він подасть коротко і зміст роману: "Меч Арєя, або Казання про Великого Князя Богдана, званого Аттілою, про незрівняну красуню Гримільду, про підступного євнуха Хрисафія та вірного воя Голечана, який порятував свого князя від наглої смерті, про імператорів Теодосія й Маркіяна, про нерозумного короля Бургундського, про коваля Людотту і зачарований скарб Нібелюнгів".

Як читач бачить, то автор виводить відомого "бича Божко" гунського короля Аттілу як Велико-го київського князя Богдана Гатилу, а гуні мали б бути предками українців. Сам автор знає, що не логічно прийме читач його твердження, тому у довгий розвід (на 35 сторінках) об'єднане гунів, що вони "споконвіку народ європейський", і що їхня країна "суто слов'янська" з Києвом як столицею.

Не можемо довести про це писати, бо наша ціль сам роман про Аттілу, якого автор вихваляє в цій статті і змальовує як лицаря в своєму творі.

Юрко Фотій з Саскатунського університету в "Передмові" твердить, що "на підставі найновіших археологічних інформацій гіпотеза Билика про історичне минуле українського народу не є аж такою дивною і неможливою, як вона на перший погляд здається". Фотій користується найновішою археологічною літературою в англійській мові. Він кінчає такими словами: "Чи не прийшла пора застановитись нам над муним українського народу і запитати себе: „Хто ми, і чий ми діти?“

Починається роман 376 роком, коли "Великий князь київський Велимир постав усією Руссю, і скинувши іго конунга Германаріха Готського, і помстився Германаріхові за смерть князя Божка волинського та його синів, що були розпінані на хрестах, і була січа вєля".

"Кінчається" твір 454 роком. Автор виводить твір іщевою фавбулою, яка відбувається майже в шілій Європі — Німеччина, Франція й Італія тепер на шій території та ще й Східно-Римська держава. Гатилу чи Аттіла здобув славу, його бояться всі тодішні голови держав, його просить Папа, щоб не нищив Риму.

Ось опис одного бою: "Тоді повітря здригнулося від могутнього зову „Сла—а—а—а—а!“, і русичі суцільною лавою поновили вперед, ворог не витримав опростачного натиску й повернувся у сп'я, а княгиня, й білгородці, й іскоростичі, й переяславці гналися й гналися за відкачаними, й сікли голови в шоломах з відвалом і без одвалу, й кидали зашморги на шні зайдом, і була січа, жажна." Хто був ворогом Київського князя?

Були це князі чудські, й

Степан Куропас

ПРО ДВІ СПРАВИ

о. д-р Володимир Гавліч

Українцем Року призна-но в Чикаго о. д-ра В. Гавліча, пароха св. Юра в Нью Йорку. На імпрезі в "Аква-Бела", з відповідною програмою, про яку подбав спеціальний Комітет парохії св. Йосифа, вручено о. Гавлічові нагороду і портрет, що його намалював невідомий автор.

На імпрезі були: о. митрат Бутринський — парох нового собору св. Володимира і Ольги, о. шамбелян Леськів — парох катедрального храму св. Миколая, о. Шарій — парох св. Йосифа, о. Корчинський — кол. парох у Сейнт-Луїсі, Міссурі, тепер співробітник парохії св. Йосифа. З Дет-

роїту приїхав о. ігумен Інокентій Лотоцький, який промовляв до 700-членної бенкетової публіки, переплітаючи веселими зворотами в минуле.

Омелян Плешкевич, кол. Українцем Року, мав головну промову, пристосовану до програми імпрези. Промовляв теж довшо о. д-р Гавліч і в своїй промові торкнувся відносин в Українській Церкві і невідданих обставин із-за браку священників.

За які заслуги Чикаго проголосило о. Гавліча Українцем Року? Прийшов він до Чикаго вже по війні і став парохом церкви св. Миколая. Прийшов тоді, як о. Василіяні такі, як: о. Теодорович, о. Сенишин, о. Журавський, о. Андрейчук сплатили моргедж на церкві, що тяжив на ній 40 років. Різні були причини такого стану, фактом є що треба було аж о. о. Василіяні, щоб вони сплатили борги. Вони ж бо добрі господарі, вміють цент до цента складати. От, о. Шарій з нічого побудував стару, а тепер нову 1 1/2-мільйонову церкву. Він твердить, що йому допомагає в тому ділі св. Йосиф. Знаємо, що і о. митрат Бутринський є добрий "колектор" і йому допомагає не лише св. Володимир, але і св. Ольга. Парох катедрі о. Леськів має за собою чудотворця Миколая. Нові парохіяльні будинки, відновлення катедрі зівоні і відмалювання внутрі — це сума 2-ох мільйонів.

А о. д-р Гавліч за час свого перебування в Чикаго збудував нову шілоденну школу, скінчив з боргами, закупив землю в передмісті, залишаючи ще й готівку. Як його вітали з приходом, так і прощали з відходом у церкві св. Варвари у Відні. А чикагські парохіяни вносили просьбу до церковних властей, щоб вони їм повернули о. Гавліча.

Тепер св. Юрій — бойовий український святий, допомагає йому будувати нову церкву в ньюйоркській метрополії. Церква швидко буде готова, і моргедж перед часом буде сплачений. у цьому великі заслуги о. д-ра Володимира Гавліча — Українця Року.

Читач з цікавістю читатиме цей роман про нашу давнину і думатиме про те, коли в дійсності починається наша історія, бо Іван Білик поспував її кілька сот років в давнину.

Читач може вірити авторові роману "Меч Арєя" в те, що він пише про Аттілу в самому романі, і що він підтримує в своїй розвідці наприкінці свого твору, яку він закінчує так: "І наш святий першооб'язок вишукувати в половецьких і тендешівських переказуваннях зерна правди — як би це не важко і на перший погляд безнадійно не здавалося."

Читач з цікавістю читатиме цей роман про нашу давнину і думатиме про те, коли в дійсності починається наша історія, бо Іван Білик поспував її кілька сот років в давнину.

У містечкій програмі М. Ніньовський передає гумореску Едварда Козака — Гриця Зозулі п. н. "Чесні камрати та гоїні", що її ЕКО спеціально написав на цю імпрезу. Молода талановита танцюристка Мотря Макар-Федірко захопила присутніх своїми трьома, по-містечку виконаними танками-композиціями, а бурю оплесків здобув чоловічий хор Дивізійників під диригентурою проф. Кирила Цепенди при фортепіановому супроводі Ані Никифоряк, доні дивізійника.

Відспівавши, з уваги на надходження "Святої Матері", гриме "Многая Літа" всім матерям дивізійників та всім іншим матерям, офіційна частина Ювілейного Бенкету закінчилася молитвою, що її провів парох катедрі св. Покрови о. протоієрей Нестор Столярчук. Відтак відбулася дивізійна забава, яка в товариській атмосфері протягнулася до пізньої ночі.

Ювілейний Бенкет детройтської Станції Дивізійників при дуже численній участі громадянства був наявним виявом шанування її праці на протязі 25-ти років.

К І Н Е Ц Ь

Олександр Луцький

25 РОКІВ НА СЛУЖБІ ГРОМАДИ

(Срібний ювілей Станції Б-ва 1 УД УНА в Детройті)

(2)

А найкращим доказом цього — це переконлива мова бодай декількох фактів і цифер. За 25 років детройтська Станція Дивізійників збирала на школи українознавства коло дев'ять тисяч доларів, на Українську Катедру при Гарвардському Університеті коло дванадцять тисяч доларів, на Українську Енциклопедію, Собор св. Софії і Патріарший Фонд, на українських воєнних інвалідів та охорону воєнних могил, на Український Вільний Університет, молодіжні організації Пласту й СУМА теж дуже поважні суми, а також створила дивізійно-комбатантську корпорацію на дуже солідній базі із капіталом понад один мільйон доларів. Станція гармонійно співпрацює з усіма українськими Церквами у Детройті та повністю підтримує Патріарший Рух, а двох членів Станції д-р Володимир Прокопович та Ярослав Кривий — очолювали на протязі довгих років детройтський Відділ Товариств за Патріархат і т. д., і т. д.

По лінії комбатантської праці в системі Братства кол. вояків 1-ої УД УНА детройтська Станція є однією з найбільш активних станцій. У Детройті виконано затверджений Крайовою Управою Братства одностайний прапор Братства для майже усіх станцій у ЗСА. У Детройті відбувалися Делегатські З'їзди Головної Управи Братства та Крайової Управи в ЗСА, а в останні чотирьох роках від 1973 до 1977 р. Детройт був осідком Президії Крайової Управи Братства у ЗСА, що складалася з членів детройтської Станції, а очолював її, як голова, відомий письменник інж. Юрій Тис-Крохмалюк, (он же згодом автор гумористичних дивізійних спогадів п. н. "Селенко Лавочка"). І ця Крайова Управа з осідком

у Детройті зуміла перевести виграшу образів, що їх 15 українських мистців подарувало на здобуття фондів на видачу історії Української Дивізії, основаної на доступних тепер джерельних матеріалах у різних мовах, у військових державних архівах, і вона зуміла зібрати дорогоцінну цю виграш образів на що шль поважну суму — понад дев'ять тисяч доларів.

Дуже влучно характеризують діяльність детройтської Станції Дивізійників слова привіту з нагоди Ювілею генерала Михайла Крата, який написав: "Прийшло було завжди бачити Вашу дружбу, енергію, згоду скрізь у кожній діяльності життя нашої громади, яка завжди рахувалася з голосом Дивізійників".

А слова Архирейського Благословення Голови Помісної Української Католицької Церкви Патріарха й Кардинала Блаженнішого Отця Йосифа для детройтської Станції з нагоди її Срібного Ювілею говорять самі за себе: "Прийшло ствердити, що наші колишні воїни всюди проявляли весь час зараз по війні свою велику і організовану діяльність на всіх сторінках нашої життя, і це явище є замінне на всіх сторінках нашої історії. По різних історичних наших поразках, ті, що брали участь у боротьбі за свободу, завжди продовжували свою працю в інших формах для добра своєї Церкви і свого народу. До них належите і Ви у Вашій Станції на американській землі в Детройті. Дбайте постійно про добре ім'я українця, про велике ім'я нашої Батьківщини та підтримуйте Товариство за патріархат. Благословення Господнє на Вас! — Йосиф, Патріарх і Кардинал".

Ювілейний Бенкет

Ювілейний Бенкет для відзначення 25-річчя діяльності Станції Дивізійників у Детройті, що відбувся у приватній дивізійній емблемі (роботи Володимира Дигдала) залі української православної катедрі св. Покрови 7-го травня 1977 р., відкрив словом голова Станції Любомир Татух, вітаючи всіх присутніх та складаючи сердечну вояцьку подяку громадянству за зрозуміння й підтримку праці, а зокрема висказав ширше спасибі друзіям дивізійників, які своїм виrozumінням та активною співпрацею у великій мірі уможливили успішну працю

Станції. Дальше вміло і дотепно проводив бенкетом в ролі господаря бенкету попередній доволітний, на протязі 7 років, голова Станції Мирослав Трешневський. Початкову молитву провів військовий капелян американської армії, летунства і морської піхоти та рівночасно й капелян Станції Братства Дивізійників у Детройті о. майор Бернард Панчук, ЧСВВ, який прибув на дивізійний бенкет у військовій уніформі майора морської піхоти, і він як уродженець Америки, молода людина високої релігійної та всезагальної культури, і як український священник — Василіянин здобув собі повну симпатію, пошану й любов детройтської громади, а зокрема серед нашої молоді.

Після шанування хвилиною мовчанки пам'яті дивізійників, що полягли у боях або відійшли у вічність, голова Крайової Управи Братства в ЗСА інж. Юрій Тис-Крохмалюк відчитав святкове слово пера д-ра Володимира Прокоповича, який не міг прибути на бенкет.

Організатори бенкету шанували визначних і почесних гостей за головним столом (хоча за браком місця не всі там могли з'явитись). За головним столом були: генерал М. Крат, капелян о. майор Б. Панчук, ЧСВВ, о. протоієрей Н. Столярчук, о. митрофорний протоієрей Н. Биковеш, голова Крайової Управи Братства інж. Ю. Тис-Крохмалюк, голова УРСОУ І. Олексин, також дивізійник, колишній член Військової Управи інж. Роман Крохмалюк, голова Метрополітального Відділу УККА інж. Я. Петріна, голова Відділу УККА на Схід та на Південний Схід Мічигену ред. Петро Рогатичський, гості-представники Станції в Торонті, Канада: Богдан Бігус, голова Станції у Клівленді Лев Куська. Зокрема організатори бенкету промовисто шанували працю попередніх голів Станції із їхніми друзями. Вони це: Іван Ляш, Іван Лотоцький, Богдан Середнюк, Осип Юрик, Мирослав Трешневський, Любомир Татух та мгр Олександр Луцький, які, прибувши спеціально на цю ювілейну імпрезу з Філадельфії, закінчили свої слова привіт піднесенням тосту "Многих Літ" господарям, що вся публіка спонтанно й підхопила. Із поза місцевих гостей були також представники Станції Дивізійників у Філадельфії Ярослав Полатайко, який виголосив офіцій-

ний привіт, дивізійники із Чикаго Л. Кузик та І. Ільницький, як теж у значному числі дивізійники із поблизої Станції у Клівленді.

З нагоди Ювілею Станції дуже сердечний привіт та Архирейське Благословення надіслав Блаженніший Патріарх Отчє Йосиф; наспіли привіти від Головної та Крайової Управ Братства, численних Станцій Дивізійників з інших місцевостей (Нью Йорк, Ньюарк, Гартфорд та Гемілтон), Братства УСС-ів, віцепрезидента УНР проф. М. Степаненка, обидвох Відділів УККА, Окружної Управи ОДВУ, Катедрі Українознавства, Пласту, СУМА, Українсько-Американської Республіканської Партії та інших. Усні привіти виголосили голова Метрополітального Відділу УККА інж. Петріна та голова Відділу УККА на Схід і Південний Схід Мічигену ред. Петро Рогатичський, якого теплий та повний признання для Української Дивізії привіт заслугував. з окреме вирізнєння.

У містечкій програмі М. Ніньовський передає гумореску Едварда Козака — Гриця Зозулі п. н. "Чесні камрати та гоїні", що її ЕКО спеціально написав на цю імпрезу. Молода талановита танцюристка Мотря Макар-Федірко захопила присутніх своїми трьома, по-містечку виконаними танками-композиціями, а бурю оплесків здобув чоловічий хор Дивізійників під диригентурою проф. Кирила Цепенди при фортепіановому супроводі Ані Никифоряк, доні дивізійника.

Відспівавши, з уваги на надходження "Святої Матері", гриме "Многая Літа" всім матерям дивізійників та всім іншим матерям, офіційна частина Ювілейного Бенкету закінчилася молитвою, що її провів парох катедрі св. Покрови о. протоієрей Нестор Столярчук. Відтак відбулася дивізійна забава, яка в товариській атмосфері протягнулася до пізньої ночі.

Ювілейний Бенкет детройтської Станції Дивізійників при дуже численній участі громадянства був наявним виявом шанування її праці на протязі 25-ти років.

ВОСЬМИЙ КРАЙОВИЙ З'ІЗД ФКУ

24-го і 25-го вересня 1977 року
в Лорейні, Огайо

Початок нарад в суботу, 24 вересня, о год. 2-й по пол., в залі УНДому, 2430 E. 28th St., LORAIN, Ohio 44053. Tel. (216) 277-1901.

Господар З'їзду: Богдан Дейчаківський, голова Окружної Ради ФКУ в Огайо. Тел. (216) 282-4356.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

- Інформації про діяльність Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету. Його завдання, можливості, досягнення й потреби.
- Звіт про організаційний і фінансовий стан ФКУ.
- Обговорення плану пожевлення й дальшого ведення збіркової акції для повної реалізації проекту ФКУ.

В неділю, 25-го вересня: спільна участь в Богослуженнях; схвалення постанов.

На З'їзд запрошують Велимишановних Представників, Месенатів, Членів ФКУ і кожного, хто цікавиться проблематикою української молоді і українознавчих студій.

Щоб забезпечити харчуванням, нічлігом і повною гостинною опікою Господаря З'їзду, вичислюємо просимо вислати зголошення своєї участі в З'їзді поштою, пишучи на адресу: організатора референта ФКУ: Mr. W. Lashosniak, 5689 State Rd., Parma, Ohio 44134.

ЖДЕМО НА ВАС НА З'ІЗДІ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

Український Музичний Інститут Америки, Інк.
Відділ Ньюарку, Н. Дж.

МУЗИЧНЕ ДОШКІЛЛЯ

під проводом

Марти Шлемкевич-Савицької

- Початок навчання — вівторок, 13-го вересня.
- Лекції у вівторок, середу і четвер, 10-12-та.
- Залі при лютеранській церкві, 41-ша вул. і Проспект Аве., Ірвінгтон, Н. Дж. (коло Народного Дому).
- Вписи тел. (201) 276-3134.

ОРКЕСТРА

„СИНІЙ ДУНАЙ”

”Blue Danube”

грас на всі нагоди американські
та європейські мелодії.

- Ціни наші помірковані.
- Музика в більшості задовольнить Ваших гостей.

Телеф. до Стефана Челяка (201) 686-4033

В неділю, 18-го вересня 1977 року

в залі Українського Народного Дому
при 1317 Вест Фастт вул., Сиракюз, Н. Й.

ЮВІЛЕЙ

ВІДДІЛІВ ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ
в Сиракюзах, Н. Й.

26-ий Відділ ООЧСУ відзначатиме свій ювілей
— 25-річчя існування,
і Відділ ОЖ ОЧСУ відзначить свій ювілей
— 10-річчя існування —

СПІЛЬНИМ СВЯТОЧНИМ БЕНКЕТОМ

з мистецькою програмою.

- Головним промовцем на бенкеті буде голова Головної Управи ООЧСУ ред. ІГНАТ БІЛИНСЬКИЙ.
- В мистецькій програмі: КВАРТЕТ „ЛЮБИСТОК” з Тонанта та місцеві ансамблі Осередку СУМА ім. „БАЗАР”, МАНДОЛІНОВА ОРКЕСТРА під проводом інж. ОРЕСТА ГРИЦИКА і ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ „ОДЕСА” під проводом друга ПЕТРА ЛУЦИШИНА.
- Бенкетом вестиме інж. ОРЕСТ ГРИЦИК.

ЗАПРОШУЄМО ВСІХ ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТІ.

ТЕРОР ІЗ НАКАЗУ АЛЛАХА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лення не позбулося страху і божниці, що може статися в майбутньому. Звільнені жидівські закладники вагаються подавати свої прізвиська, відкривати обличчя до фотографій; деякі напевно не були щасливі, що завдячували волі, а може й життя арабським амбасадорам. Але офіційно всі подивлялися їхню добру волю і дипломатичну зручність.

Потім був суд. Тривав майже дев'ять тижнів у Вишньому Суді Дистрикту Колумбії. Вашингтон не бачив ще таких заходів безпеки: такої поліційної ескорти панцерного авто, що возило підсудних з тюрми в підземелля судового будинку, зі сиренами, часом з гелікоптером угорі, такої перевірки учасників і видів і навіть групи жінок підсудних, що кожного ранку з'являлися в суді, всі в довгих чорних одягах, з густими заслонами на обличчях. Наприкінці липня прийшов вирок

присяжних — усі дванадцять Ганафі визнані винними в скоєнні, а трьох теж за злочин вбивства. Суддя визначив час з початку вересня на проголошення кар. А напередодні цього Департамент Справедливості передав Судові заяву: просить засудити Хааліса на 120 років тюремного ув'язнення, а інших від 45 до 95 років, щоб не могли вже вийти на волю і бути знову загрозою. Але, здається, не в кількості років тюрми для засуджених проблема. Вони особисто не будуть небезпечними. Але вони члени великої громади релігійних фанатиків зі своїми законами, зі своєю інтерпретацією Корану і Аллахової волі. І тут може бути небезпека.

ЮСТ

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ!

Дирекція Школи Українознавства
Осередку СУМА в Нью Йорку

повідомляє Шановних Батьків, що

НАВЧАННЯ В ШКОЛІ розпочинається СЛУЖБОЮ БОЖОЮ

в суботу, 10 вересня ц. р., о год. 9-й ранку
в церкві св. Юра в Нью Йорку, Н. Й.

- Ресстрація дітей до всіх класів від 1-ої до 12-ої відбувається кожного дня від год. 7-ої вечора, а також щосуботи від год. 9-ої ранку в Канцелярії Осередку СУМА при 136, 2-га Есеню.
- Рівночасно повідомляємо, що приймається дітей до АНГЛОМОВНОЇ КЛАСИ і КЛАСИ ДОШКІЛЛЯ від 4-ох до 6-ти років.
- Просимо всі класи прийти на год. 8-му ранку до шкільного приміщення в українських строях, щоб організованим порядком взяти участь в Службі Божій.

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

Окружний Комітет Відділів
Українського Народного Союзу
Міннеаполіс, Міннесота

повідомляє, що

в середу, 21 вересня 1977 р., о год. 7:30 веч.
в залі Українського Народного Дому
при 28 — 2-й вулиці (Норт Вест)

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

Окружного Комітету Відділів УНСОЮЗУ
міста МІННЕАПОЛІС й ОКОЛИЦІ

ЦІЛЬ НАРАД:

- 1) Перевірити: дотеперішню передконвенційну організаційну кампанію.
- 2) Намітити план організаційної праці на останні місяці цього року.
- 3) Поінформувати присутніх про ЗАГАЛЬНО-СОЮЗОВІ й ГРОМАДСЬКІ СПРАВИ.

В зборах візьмуть участь:

ЙОСИП ЛІСОГІР, головний президент УНС
УЛЯНА ДЯЧУК, головний касир УНС

До участі в нарадах запрошуються Відділові урядовці Відділів УНСОЮЗУ, а також Союзних членів і всіх, що зацікавлені СОЮЗОВИМИ й ЗАГАЛЬНО-ГРОМАДСЬКИМИ СПРАВАМИ.

За Окружну Управу:

інж. Ярослав Карп'як
секретар

Гіларій Паніж
голова

Український Спортовий Осередок „ТРИЗУБ” у Філадельфії, Па.
владштує

в суботу, 17-го вересня 1977 р., у власному домі при 4932 Брод вул.

СПОРТОВУ ЗАБАВУ

НА ВІДКРИТТЯ СПОРТОВОГО СЕЗОНУ

- До танців гратиме відома оркестра „ІЗМАРАГД” з Нью Йорку, під керівництвом ЮРІЯ ГРИНКА.
- Столики для дорослих в ціні дол. 5.00, а для молоді дол. 3.00 можна замовляти в домі „Тризуба” кожного дня вечором особисто або телефоном на число DA 4-9700.
- Дохід призначений на потреби виховання спортової молоді.

Початок Забави о год. 9-й вечора.

Розмах громадського життя українців у ЗСА захоплює кожного

Пані Лідія Таурицька (зліва) у розмові з ред. В. Левенцем.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Напередодні від'їзду до Буенос Айреса, Аргентина, приміщення Головної Канцелярії УНСОЮЗУ і видавництва „Свободи” відвідала в середу, 7-го вересня ц. р. пані Лідія Таурицька, місто голова СФУЖО на Південну Америку, обрана на це становище на недавньому 3-му Конгресі СФУЖО в Торонті, викладач української літератури і культури у Філіпінському університеті ім. Папи Климента, журналістка і письменниця по фаху та довголітня редакторка жіночої сторінки при тижневику „Українське Слово” в Буенос Айресі. Розмовляючи з редакторами, пані Таурицька позитивно висловила про розмах суспільно-громадського життя українців у З'єднаних Штатах Америки, бо, за її словами, воно захоплює кожного, про добре зорганізовані парафії Українських Церков, домів різних організацій, зокрема у великих скупченнях українців, позамістові оселі молодечих організацій, стилів церкви тощо.

Пересуваючи в ЗСА на коротких відвідинах, гостя

мала змогу побувати в багатьох місцевостях і оглянути вакаційні оселі: Союзівку, оселю СУМА в Елленвіллі, Барабу в Віскансіні, церковцю св. Івана Христітеля в Іантері, оселю УРС „Верховина”, український цвинтар у Бавид Бруку та стрінувшись із багатьма особами з українського організованого світу та мистцями. Під час короткого побуту в редакції пані Таурицька розповіла також про життя українців у Південній Америці.

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Темі

Лікарський довідник.

Книжка у твердій темно-зеленій обгорітці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок. Ціна 7.00 дол.

СВОБОДА

30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 5% стеїтового податку.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в неділю, 28-го серпня 1977 року,
відійшов у Вічність на 78-му році життя,
наш Дорогий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУНЬО

бл. п.

ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ ШУЛЕЖКО

наволенний 24-го серпня 1899 р. в Полтаві.

ПОХОРОН відбувся дня 31-го серпня 1977 року з церкви св. Михайла в Сан Франціско, Кал. на Сербському цвинтарі в Колмі, Кал.

В глибокому смутку:

ЗІНІЙДА — дружина
ОЛЯ ВЕРМОНТ — дочка з чоловіком
ЮРКОМ
ВІРА — дочка
ЛІЛЯ і ЛІЛЯ — внуки
і Рідні в Україні

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ!

В пам'ять дуже Дорогої і Невіджальнової

бл. п. Галі Вонторської

на цілі НТШ в Сарселі, Франція
суму 100.00 дол. складають

Ярослава і Мирослава ЗУБАЛІ

Відійшла у вічність сл. п. Ярослава з Опарівських Бандера

Провід Організації Українських Націоналістів ділиться сумною вісткою з націоналістичним активом й усією українською громадою, що 17-го серпня 1977 р. в Торонті, Канада, відійшла від нас завжди після важкої недуги дружина сл. п. Провідника ОУН, довголітній член ОУН сл. п. ЯРОСЛАВА з ОПАРІВСЬКИХ БАНДЕР.

Покійна народилася 14-го вересня 1917 р. у Сяноці в священничій родині. Батько її о. Василь був польовим священником Української Армії під час Першої світової війни й загинув у бою проти поляків. Мати Покійної з двома маленькими дітьми — Ярославою й Левом, як учителька, мусіла пробиватися крізь життя, одночасно працюючи над національним усвідомленням українського селянства. Мати Покійної й брат Лев загинули під час Другої світової війни. Брата Лева — члена ОУН — розстріляли німецькі окупанти України. А матір замордовано серед досі невідомих обставин, коли повернулася з Польщі до свого рідного села.

Сл. п. Ярослава Бандера студіювала в університеті у Львові. Членом ОУН стала ще за своїх студентських часів. Була арештована під час польської окупації ЗУЗ.

Під час кількарічного ув'язнення сл. п. Провідника нацистською Німеччиною 1941 р. у поліційній тюрмі в Берліні і в концтаборі Саксенгаузені, коли Провідник стояв перед постійною загрозою смерті з рук гестапо, сл. п. Покійна мужньо з маленькою дочкою несла свій хрест. У часі дуже рідкісних відвідин у тюрмі, не зважаючи на нагляд гестапо, їй вдавалося, з ризиком для себе, перебирати від сл. п. Провідника вказівки для Організації, яка діяла в підпіллі на протинімецькому й протисербському фронтах.

Після розгрому Німеччини, живучи у постійній погоні НКВД-КГБ за Провідником, а в перших часах після закінчення війни і з допомогою деяких західних інфільтрованих поліційних чинників, перенесла мужньо з малими дітьми небезпечне життя скитання з місця на місце, доки 1959 р. московський окупант не досягнув своєї нікчемної мети — замордування Провідника. Цей найбільший удар сл. п. Ярослава Бандера сприйняла знову дуже хоробро й гідно, свідомо своєї великої жертви, яку склала вся її родина для визволення України.

Уся її життяська дорога була встелена тернями і терпінням, але глибока віра в Бога й Україну тримала її при житті. Вона символізує жінку-страдницю України, що її уярмлює безбожницький російський окупант, жінку-страдницю, яка жертвує все найдорожче на шляху боротьби українського народу за його волю й державну незалежність. За Україну загинули її батько, мати, брат і товариш життя, що став символом непереможності й героїзму нації. Парафразуючи слова В. Стефаника, можна про неї сказати: „Ти дала одного, а я чотирьох”.

Покійна залишила в горі дочку Наталю з чоловіком Андрієм і дітьми, дочку Лесю й сина Андрія з дружиною Марусею й дітьми.

Провід ОУН складає дітям, внукам й усій Рідні, — ближчій і дальшій в Україні й на чужині, висловлює найглибшого співчуття.

Похован Покійної відбувся у Торонті 22-го серпня 1977 року. Нехай чужа земля буде їй легкою!

Провід
Організації Українських Націоналістів

Пластова Станція в Ньюарку, Н. Дж., Управи Пластпрату
та Пластової Фундації

з жalem повідомляють, що 5-го вересня 1977 р., ненадіжно відійшов у Вічність

бл. п.

Мгр ЯРОСЛАВ ЯВОРСЬКИЙ

голова Пластової Фундації, довголітній член Управи Пластпрату та відданий працівник до останньої хвилини свого життя на відтинку виховання Пластової молоді.

Опечалений Родині Покійного, висловлюємо глибоке співчуття.

СТАНІЧНА СТАРШИНА в НЬЮАРКУ,
УПРАВА ПЛАСТПРАТУ та
УПРАВА ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ

Субота, 17 вересня 1977 року на СОЮЗІВЦІ

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

— 25-РІЧЧЯ СОЮЗІВКИ —

Спеціальна програма — виступи МІСТЦІВ і ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ

П. МАРУНЧАКА з Монреалю

Оркестра „РУШНИЧОК”, яка гратиме під час забави

і вибір „МИСС СОЮЗІВКИ” НА 1978 РІК

Конферансьє — АНЯ ДИДИК

Велика холоджена заля ВЕСЕЛКИ

Телефон Союзівки — (914) 626-5641

Субота,
17-го вересня
1977 року,
год. 8:30 веч.

Недільна програма не відбудеться з уваги на МАНІФЕСТ-ТАЦІЮ в Нью Йорку в неділю, 18-го вересня 1977 р.

УПРАВА СОЮЗІВКИ

ЗАПРОШУЄ ВСІ „МИСС СОЮЗІВКИ”

З ПОПЕРЕДНІХ РОКІВ ПРИБУТИ

І ЗГОЛОСИТИ СВОЮ УЧАСТЬ

ДЛЯ РЕЗЕРВУВАННЯ МІСЦЯ.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

залегли вкладки. — Стефанія
Стефан, гол., В. Шпирка, заст.
гол., Леся Назарук, касир, Ю.
Баранюк, фін. секр.

НЕДІЛЯ,
11-го ВЕРЕСНЯ 1977 р.

НЮАРК. Н. Дж. Місячні
збори Б-ва св. Івана Хрестите-
ля 76-й Відд., о год. 1-й по
пол. в Укр. Кат. Школі при
Санфорті Айнсвуд. Проситися
чл. прибути і вирішити залегли
вкладки. — В. Боярський,
предс., Т. Клебан, касир, Ю.
Демчук, фін. секр.

СУБОТА,
10-го ВЕРЕСНЯ 1977 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН. Н. Дж.
Місячні збори Т-ва Запор. Січ
371 Відд., о год. 7 веч. в залі
УНДому в Ірвінгатоні.
Проситися чл. вирішити

Upper Irvington, N.J.

LIQUOR and DELICATESSEN STORE
БРАЗ 3 ЛІЦЕНЦІЮ

Догідне місце, постійний дохід, вироблена клієнтеля.
Нагода для родини або двох спільників. Річний оборот
\$150,000. Ціна \$40,000. Забезпечення фінансування для відпо-
відного покупця.

ROMAN RYCHOK — Real Estate

1339 Springfield Avenue, Irvington, N.J. Tel. (201) 373-6434
Веч. Р. Каника (201) 687-3146

Увага! Увага!

МАСМО ЩЕ НА СКЛАДІ:

Василь БАРКА: ВЕРШНИК НЕБА — есеї	\$ 2.00
Іван БАРЧУК: ІСКРИ РОЗУМУ — том перший	10.00
Д-р Данило БОГАЧЕВСЬКИЙ: НА ВОЗІ І ДІД ВОЗОМ — картини з життя галицького воїна і правника	6.00
Олександр БРИК: П'ЯТЬ ПЕРЕД ДВАНДЦЯТОЮ	6.00
Михайло ГРУШЕВСЬКИЙ: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ — п'ять томів	36.00
Докія ГУМЕННА: БЛАГОСЛОВИ МАТИ — казка — есеї	6.00
ЕПІЗОД ІЗ ЖИТТЯ ЄВРОПИ КРИТСЬКОЇ — фестивалі	3.00
ЖАДОБА — оповідання	3.00
ЗОЛОТИЙ ПЛУГ — роман	6.00
РОДИННИЙ АЛЬБОМ	7.00
ХРЕЩАТИЙ ЯР — роман — хроніка (Київ 1941-43)	6.00
ЧОТИРИ СОНЦЯ — оповідання й новели	6.00
Володимир КЕДРОВСЬКИЙ: ОБРИСИ МИНУЛОГО — декілька останніх діячів — українофіли напередодні ре- волюції 1917 року	2.50
ДО ІСТОРІЇ ЗНУЖАННЯ НАД УКРАЇНСЬКОЮ мовою 1876-1976. XX розділ „Тихої води” Людми- ли Коваленко в українському оригіналі та в ан- глійському, німецькому й французькому перекладах	3.00
Микола ЛАЗОРСЬКИЙ: СВІТЛОТІНІ (Збірник історич- них нарисів, оповідань, статей, спогадів 1949- 1969)	7.00
Марія ЛІВИЦЬКА: НА ГРАНИ ДВОХ ЕПОХ	7.50
Станіслав ЛЮДКЕВИЧ: ДОСЛІДЖЕННЯ, СТАТТІ, РЕЦЕНЗІЇ „Музична Україна” 1973	10.00
Михайло ОСТРОВЕРХА: ВОЛОДАР — П. PRIN- CIPE — (Переклад з італійського)	5.00
Михайло ПРОКОПІВ: З ГОРОДИСЛАВИЧ У СВІТ ШИРОКИЙ	2.00
Іванна САВИЦЬКА: З ПАШИНОГО ЛЕТУ — образ- ки сучасного — дружини усмішки — репортажі	5.00
Іж. Валентин СІМЯНШВІ: СТУДЕНТСЬКІ ЧАСИ — спогади	3.00
Михайло СОСНОВСЬКИЙ: ДМИТРО ДОНЦОВ — по- літичний портрет (З історії розвитку ідеології укра- їнського націоналізму)	12.00
о. д-р Юрій ФЕДОРІВ: ПОЯСНЕННЯ ЦЕРКОВНИХ БОГОСЛУЖБ І СВЯТИХ ТАЙН	7.00
Іван ФРАНКО: ТВОРИ — комплект 20 томів	80.00
Об'єднання Українських Письменників „СЛОВО”: СЛОВО — збірник ч. 5	10.00
СЛОВО — збірник ч. 6	10.00
АНТОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ В КАНАДІ 1898-1973	7.50

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі”, пе-
ресилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи одного долара
на кошти пересилки.
Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтового по-
датку.

“СВОБОДА” BOOKSTORE

30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302

ПРОФ. Я. СЛАВУТИЧ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ки, але це не відповідає дійсності в національних республіках Союзу, зокрема в Україні та Білорусії, що є членами Об'єднаних Націй. Напри-
клад, у всіх виданнях російсь-
ською мовою, у двомовних
словниках географічних
назв Української РСР чи
будь-яких інших публіка-
цій усі українські назви
зросійщено (Russianized).
Так, замість правильного
українського написання (й
вимови!) Харків, Львів,
Рівне й т. п. там подано
Харьков, Львов, Ровно й т.
подібне. Це на практиці су-
перечить тому, що ба-
гато разів слушно наго-
лошував голова делегації
Советського Союзу і що
мало б увійти у практику”.

Тільки-но було скінчене
це пояснення, до речі, одно-
часно перекладене на п'ять
інших мов — французьку,
спанську, китайську, гре-
цьку й російську, як негай-
но на д-ра Яра Славутича
напад офіційний представ-
ник Української РСР, п.
Віктор Юрковський, який
незастовно заявив, що,
мовляв, попередній промо-
вець некомпетентний у мов-
них справах Радянської Ук-
раїни. Це викликало по-
смішку в багатьох де-
легатів: недипломатична
мова представника Укра-
їнської РСР була очевидна
й багатозначна, здавалася
на шантаж. Віктор Юрков-
ський далі, між іншим,
сказав так (цитую в ори-
гіналі): „Проблеми украї-
нського й російського
розуміння й розуміння
української мови, що його
проводить Москва за допомо-
гою колаборантів типу п.
Юрковського, який до речі,
показав свою „компетент-
ність” у мовних справах Ук-
раїни” тим, що у своїх ви-
ступах послідовно ажваив
неправильного наголосу
для країни, яку він репре-
зентує, а саме казав: „Укр-
айнская...” (з наголосом на
А), а не Українська, що є
тепер нормою в російській
мові і подане в усіх росій-
ських словниках. Виходить,
що делегат Української
РСР не знає достатньо
російської мови, орудуючи
термінами дореволюційно-
го царського ладу, хоч він
народився уже за советсь-
кого ладу. Щодо українсь-
кої, то говорить він нею
задовільно, але іноді кори-
стується російськими сло-
вами, називаючи це „при-
родним розвитком”, а мову
української еміграції —
„архаїчною, відсталого,
бідною”, бо цурається вона
росіянізмів, які, мовляв,
„збагачують” мову украї-
нського народу.

Д-р Славутич надруку-
вав уже кілька англійських
статей про російщення
українських у наукових ви-
даннях назвоначних кон-
гресів 1966 і 1969 рр.

ВИКОРИСТАЙТЕ НАГОДУ;
РІДКІСНІ ВИДАННЯ!

Андрій Яковлів: „ДОГОВІР ВОГДАНА ХМЕЛЬ- НИЦЬКОГО З МОСКВОЮ 1654 р.”	\$2.00
Микола Ковалевський: „ПРИ ДЖЕРЕЛАХ ВО- РОТЪВН” — мемуари	3.50
Авраам Шпирін: „У СОВЕТСЬКІЙ КАТВИН”. Із свідчень політв'язнів	1.50

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі”, пе-
ресилаючи чек або поштовий переказ:
„СВОБОДА” BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтового податку.

ПАЧКИ В УКРАЇНУ І СССР

через „MIRA” OVERSEAS EXPRESS SERVICE 53 Hoppers Road, London N21 3LN England	
Англіський й Європейський Експортні товари.	
1/К 3 шт. Воєнних Рел. Хусток-Шалів з тороками 150 X 150 см. Летунською Поштою	\$ 83.70
2/К 3 шт. Воєнних Хусток, 1-ої якості, 80 X 80 см.	\$ 80.00
3 шт. Могерових Шалів, тороки, 43 X 177 см.	\$102.20
3/К 3 шт. Воєнних Хусток, 1-ої якості, 80 X 80 см.	\$ 80.00
1 шт. Могеровий Шаль, тороки, 43 X 177 см.	\$ 177.00
3 м. Спец-Кремплін (поліестери) на суконки, усі кольори.	\$230.00
3 м. Воєни на жін. костюми, усі гладкі кольори.	\$ 80.00
3 м. Експорт. Воєнної матерії на чол. убрання, 1 шт. Бов. Светер, чол. або жін. зап. на гузики.	\$ 164.90
4/К 6 туз. ниток д-т „шивання, ДМЦ, різні кольори, 2 шт. Воєнних Хусток, 1-ої якості, 80 X 80 см. 3 шт. Воєнних Рел. Хусток-Шалів, тороки, 150 см. 3 м. Спец-Кремплін (поліестери) на суконки, усі кольори.	\$ 164.90
3 м. Експорт-Воєнної матерії на чол. убрання, 1 шт. Бов. Светер, чол. або жін. зап. на гузики.	\$ 164.90

СКОРЕ ДУРЧЕННЯ З АНГЛІЙ, ВІДБОРЕЦЬ НІЧОГО
НЕ ДОПЛАЧУЄ!
СОЛІДНА ОБСЛУГА!

RECENTLY PUBLISHED!

INVINCIBLE SPIRIT

ART AND POETRY OF UKRAINIAN WOMEN
POLITICAL PRISONERS IN THE U.S.S.R.

Album design and color photography by TARAS B.
HORALEWSKYJ

Poetry and Text translated by: BOHDAN YASEN
Ukrainian Text by: BOHDAN AREY

Price: \$ 25 — hard bound Postage and handling
charges included

Please send remittance by check or money order
New Jersey Residents Add 5% Sales Tax

„СВОБОДА” BOOKSTORE
30 MONTGOMERY ST.,
JERSEY CITY, N.J. 07302

ПОНАД 300...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

більш помітних симптомів
(шизофренії)?

Снежневський: Ці хвороби не є тяглі, бувають по-
слаблені даного стану, але
безперечно хвороба повер-
тається знову.

Питання: Чому тоді, їх
не посадили до Західних
психіатричних заведень?
Вони поводяться цілком
нормально в нових обста-
винах, на новій праці —
наприклад Есенін Волпін
чи Плюш?

Снежневський: Деякі бу-
ли посаджені у Франції.

Питання: Хто?

Снежневський: Я не могу
вам сказати, запитайтеся
французьких психіатрів.

Питання: Без знання при-
звищ це важко перевірити.

Снежневський: Французи
дадуть вам прізвища.

Питання: Чому Інститут
ім. Сербського є кращий
для виявлення шизофренії,
як будь-який інший?

Снежневський: У нас про
це є такий анекдот: один
чоловік нарікав своєму при-
ятелю, що його син є шизо-
френік. Приятель відповів:
„Пішли його до Сербсько-
го, там вони напевно знай-
дуть, що він не є шизофре-
нік”. На мою думку Серб-
ський є дуже точний мето-
дом своїх тестів у вкритті
шизофренії...”

Д-р Славутич уже не
вперше виступає на
міжнародному форумі у
справі злочинного, мово-
вничого російщення украї-
нської мови, що його про-
водить Москва за допомо-
гою колаборантів типу п.
Юрковського, який до речі,
показав свою „компетент-
ність” у мовних справах Ук-
раїни” тим, що у своїх ви-
ступах послідовно ажваив
неправильного наголосу
для країни, яку він репре-
зентує, а саме казав: „Укр-
айнская...” (з наголосом на
А), а не Українська, що є
тепер нормою в російській
мові і подане в усіх росій-
ських словниках. Виходить,
що делегат Української
РСР не знає достатньо
російської мови, орудуючи
термінами дореволюційно-
го царського ладу, хоч він
народився уже за советсь-
кого ладу. Щодо українсь-
кої, то говорить він нею
задовільно, але іноді кори-
стується російськими сло-
вами, називаючи це „при-
родним розвитком”, а мову
української еміграції —
„архаїчною, відсталого,
бідною”, бо цурається вона
росіянізмів, які, мовляв,
„збагачують” мову украї-
нського народу.

Картки для українських
політв'язнів

З ініціативи учасників
Світового Конгресу Психі-
атрів, біля сот психіатрів
різної національності ви-
слали картки з гавайськими
красидами українським
політв'язням, які перебу-
вають в советських психі-
атричних тюрмах. Такі
картки-привітання висла-
но д-рові М. Плахотнюку,
д-рові С. Глузманові, д-
рові С. Глуманові, В. Ру-
банові, І. Терелі, З. Краси-
ському і А. Лупинському.

Д-р В. Гамілянд писав В.
Рубанові: „Ми сильно спів-
чуємо вам у Вашому змаган-
ні з болях”. Д-р Марина
Войханська до М. Плахот-
нюка: „Микола, рідний! Здра-
стуй! Прости, що пишу
родійськи — я не знаю
українського. Ми всі пам'я-
таємо про тебе. Я думаю,
що тепер можливо багато
зміниться для всіх нас”. Д-р
Гарольд Мерсер до М.
Плахотнюка: „Тисячі пси-
хіатрів висловили своє гли-
боке затурбовання Вами і
всіми такими, як Ви”. Д-р
М. Нельсон до д-ра С. Глуз-
мана: „Дорогий д-ре Глуз-
ман, Ваша праця довела до
голосування на СПА проти
надужити психіатрію в СССР
і решті світу. Конгратуля-
ції”. Д-р Баррі Екін до
З. Красиському: „Нехай Бог
благословить Тебе у Твоїм
відважним змаганні”. Д-р С.
Сеймен до І. Терелі: „Дер-
жись — Ти не сам — цілий
світ слідкує за тим, коли
Тебе звільнять”.

На французькій
і советській
пресконференції

В середу перед полуднем,
31 серпня, відбулася прес-
ова конференція, яку спон-
зували французькі психі-
атри, а поплудні відбулася
пресова конференція совет-
ської делегації. В обидвох
конференціях брали актив-
ну участь українські учас-
ники психіатричного Кон-
гресу.

Французькою конфе-
ренцією керував швейцарець
д-р Дюрант, а на ній висту-
пали д-р Жан ЕЙМ, прези-
дент синдикату психіатрів у
Франції, д-р Жерар Блес,
ген. секретар Юні Психі-

атрів на приватній практи-
ці, д-р М. Нельсон (ЗСА), д-р
Вайнберг, представник ні-
мецької Групи проти надуж-
ити психіатрії. Всі вони
висловлювалися за засу-
дженням Советського Сою-
зу за його надуживання пси-
хіатрії для політичних ці-
лей. В часі конференції д-р
Д. Клярк, член англійської
Ініціативної Групи проти
запоторення дисидентів у
психіатричні шпиталі, від-
читав текст звернення А.
Сахарова і 33-ох громадян
СССР до Світового Кон-
гресу Психіатрів.

Найбільш змістовим на
цій конференції був виступ
Леоніда Плюща. Він розпо-
вів про своє переслідування
і пояснює значення і важли-
вість сильної резолюції, яка
засуджувала б СССР, для
далішніх переговорів в Бе-
ограді. Він говорив, що ук-
ивання психіатрії проти полі-
тичних в'язнів поширюєть-
ся не лише в комуністичних,
але і у фашистських краї-
нах. Він звернув увагу на
нове примінення психо-
фармацевтиків в шпиталях і
таборах СССР, про що
щойно тоді напіла вістка з
України: в таборі ч. 19 в
Мордовії, де перебуває В.
Мороз й інші українці, їм
додають хімічні речови-
ни, які викликають в
ув'язнених нерациональну і
агресивну поведінку.

Плюш рівно повідомив
присутніх, що в Англії зі-
брано дві тисячі підписів під
петицією в обороні М. Пла-
хотнюка, С. Глузмана і М.
Ковтуненка.

Після Л. Плюща виступа-
ли різні психіатри, які під-
тримували англійську резо-
люцію, яка засуджувала
советські психіатричні над-
ужиття.

Советською пресконфе-
ренцією керував д-р Д.
Венедіков, заступник мі-
ністра здоров'я СССР. На
ній виступили відомі совет-
ські психіатри, відповідаль-
ні за запоторення здоро-
в'я людей у психіатричні
тюрми — д-р Г. Морозов,
д-р Р. Наджаров і д-р А.
Снежневський та д-р Баба-
ня. Серед всіх виступаючих
найбільше А. Снежневсь-
кий втратив цілковито рів-
новагу і кричав, що якісь
організації фінансують кам-
панію проти советських
психіатрів і хочуть розбити
Советську Психіатричну
Асоціацію.

На запит про Л. Плюща,
Бабаня і Г. Морозов твер-
дили, що він є психічно
хворий і що його дуже ре-
тельно перевіряли аж дві
експертизи.

На цій конференції такі
українці ставили питання:
П. Федінський — чому
суд над Плющем був закритий,
що проти Криміналь-
ного Кодексу України. Від-
повідав знаєць советсь-
кого права, який удавав, що не
зрозумів питання.

Р. Купчинський ставив
запит в справі листа А.
Сахарова і 33-ох громадян
СССР. Д. Венедіков і Г.
Морозов відповідали, що
Сахаров не є психіатром і
його погляди про те, хто є
здоровий необґрунтовані.

Т. Задикальський питав,
за які кримінальні вчинки
саджують дисидентів до
психіатричних заведень, чо-
му ген. П. Григоренкові
відбрали пенсію, якщо він
дійсно психічно хворий і чи
СССР приймає міжнародну
Комісію, яку пропонує
створити Американська
Психіатрична Асоціація?

На ці питання відмовився
відповідати А. Снежнев-
ський, а за нього відповідав

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ТАРЗАН, Ч. 7816. Тарзан поспішає

Будь-яким іншим разом я
„послужив би” тобі бороть-
бою... Але тепер таку мушу
поспішати...

Поспішати, але куди?...
Навіть не знаю за чим по-
суюку!

Дж. Андерсона про Й. Тер-
лю, п'ять тисяч листочок в
справі оборони українців у
советських психіатричних
заведень і кілька сот лист-
чків з інформацією про
д-ра М. Плахотнюка. На
Конгрес вислала лист Укра-
їнська Медична Асоціація
Північної Америки, а СКВУ
прислав відповідну теле-
граму. Надзвичайно допо-
можним у праці української
Групи був д-р Р. Припхан з
Венесуелі.

Важливість VI-го Кон-
гресу Психіатрів Світу в
тому, що на ньому вперше
прийнято Декларацію Га-
ваїв, в якій говориться про
етичні обов'язки психіатрів
світу, резолюцію Амери-
канської Асоціації Психі-
атрів про створення Між-
народної Комісії, яка роз-
глядала б справу надужити
психіатрії і використовув-
ання її для політичних ці-
лей і зокрема резолюцію
Англії, Австралії і Нової
Зеландії, яка засуджує
СССР за надуживання пси-
хіатрії.

В часі дискусії над цими
резолюціями головним
опонентом був советський
психіатр д-р Бабаля. Пока-
зуючи в часі дискусії на
українські матеріали, він
викував, що це, мовляв,
не є наукові докази, а анти-
советська пропаганда. Його
підтримували делегати з
Куби і Болгарії, а ген. сек-
ретар Світової Психіатричної
Асоціації д-р Д. Лі явно
сторонився цієї справи. Після
голосування обурений Ба-
баля говорив кореспонден-
там, про „змову” між анти-
комуністичними групами,
які переміняли наукову ор-
ганізацію у політичну
зброю.

РОЗШУКИ

1-ша УСБЦерква в Філадель-
фії, Па. пошукує
ДИРИГЕНТА

який крім науки співу в нашій
Церкві провадив би диригент-
ські курси по церквах Укр.
Батистського Об'єднання у
ЗСА. Платня \$7,000 річно.
Зголошуватися:
First Ukrainian Baptist Church
6000 Large St., Phila., Pa. 19149
Tel. (215) OR 3-2918

HELP WANTED MALE — FEMALE

OPERATORS
on dresses and sportswear.
Complete and section work.
Steady work.
Call (914) 664-5888

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦІЛІ ПА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Таким займається похоро-
нами на цвинтарі в Бранд
Вруку і перенесенням тіл-
них Останків з різних
країн світу.

801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами
в БРОНХ, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦІХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568